

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 28 D. NUTARIMO
NR. 801 „DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-19-272) (TAIS Nr.19-349(2))**

2019-03-07 Nr.NV-654

Vilnius

Įvertinę Projekto, kuriuo keičiami Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatai (toliau – Nuostatai), atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu siūloma suteikti teisę kreiptis dėl išmokų vaikams, o taip pat kaip išmokų gavėjams pasirinkti išmokos gavimo būdą, asmenims, kuriems vaiko tėvai laikino išvykimo iš Lietuvos Respublikos laikotarpiu Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 56 „Dėl Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatai) nustatyta tvarka paliko prižiūrėti vaiką. Pastebime, kad Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymas (toliau – Įstatymas) nereguliuoja išmokos vaikui skyrimo ar mokėjimo (Įstatymo 6 straipsnio 3 dalis) šiems subjektams, be to, šių asmenų teisinis statusas ir tokia vaiko priežiūros forma nėra reglamentuotas ir kituose įstatymuose, pavyzdžiui, nei Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nėra nustatytas toks vaiko laikinosios globos (rūpybos) tėvų prašymu (kaip tai reguliuojama Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatuose) nustatymo pagrindas, nei Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas nereguliuoja dėl laikino tėvų išvykimo palikto vaiko priežiūros nustatymo. Todėl manome, kad Projektu teikiamiems pakeitimams, t. y., Nuostatuose suteikti teisę minėtiems vaiką prižiūrintiems asmenims kreiptis dėl išmokų vaikams, juos išskiriant iš kitų subjektų, kurie gali kreiptis dėl išmokų vaikams kaip vaiko tėvų įgalioti asmenys pateikdami įgaliojimą, taip pat suteikti jiems teisę kaip išmokų gavėjams (Įstatymo 17 straipsnio 5 dalis) pasirinkti išmokos gavimo būdą, nėra įstatyminio teisinio pagrindo. Pastebime, kad Projekto 2.3, 2.4, 2.5 2.14 papunkčių pakeitimuose teikiama nuoroda į žemesnės galios teisės aktą – Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatus šiuo atveju ydingai nustato aukštesnės galios teisės akto priklausomumą nuo žemesnės galios teisės akto.

Atsižvelgiant į tai, kad įgyvendinamieji teisės aktai (šiuo atveju Nuostatai) turi nustatyti įstatymo, kurias įgyvendina, įgyvendinimo ar taikymo tvarką, siūlome Projekto 2.3, 2.4, 2.5, 2.14 papunkčių pakeitimuose atsisakyti siūlomo reguliavimo dėl asmenų, kuriems vaiko tėvai laikino išvykimo iš Lietuvos Respublikos laikotarpiu Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų nustatyta tvarka paliko prižiūrėti vaiką, paliekant esamą Nuostatų reguliavimą ir galimybę šiems asmenims kreiptis dėl išmokų vaikams ir jas gauti kaip ir kitiems vaiko tėvų įgaliojantiems asmenims.

2. Įvertinus Projekto 2.5 papunktyje siūlomus Nuostatų 10 punkto pakeitimus, ir siekiant nuostatos aiškumo, siūlome pastraipų formuluotėse vartojamą nuostatą „be dokumentų, nurodytų

Nuostatų III skyriuje“ keisti aiškesne nuostata, kad asmenys, besikreipiantys dėl išmokų vaikams, turi pateikti dokumentus, nurodytus Nuostatų III skyriuje, ir dar atitinkamai kitus dokumentus.

3. Pritardami Vidaus reikalų ministerijos pastabai, siūlome pakartotinai įvertinti Projekto 2.8 papunktyje teikiamą nuostatą dėl būtino vairuotojo pažymėjimo pateikimo ir galimybės gauti Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių vairuotojų registro tvarkomus kelių transporto priemonių vairuotojų duomenis pagal duomenų teikimo sutartis. Manome, kad siekiant išvengti poreikio keisti Nuostatus pasirašius duomenų teikimo sutartį, šiuo atveju būtų tikslinga nustatyti sąlygą, kad vairuotojo pažymėjimas pateikiamas tik tuo atveju, jei reikalingi duomenys negaunami pagal duomenų teikimo sutartį.

4. Siūlome tikslinti Projektu teikiamą Nuostatų 27.7 papunkčio formuluotę. Manome, kad paskutiniojo sakinio nuostata „jeigu, paskirtos išmokos mokėjimo laikotarpiui pasibaigus, asmenims išduodami nauji dokumentai“ apsunkina išmokų skyrimą ir mokėjimą, nes išmokai skirti turėtų būti tenkinamos abi nurodytos sąlygos. Siūlome įvertinti tokios nuostatos tikslingumą ir galimybę siūlomoje nuostatoje minimo sprendimo priėmimo momentą sieti ne su naujų dokumentų išdavimu, o išmokų gavėjų gautų naujų dokumentų, suteikiančių teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, pateikimu savivaldybės administracijai.

5. Siekiant tikslumo ir aiškumo, siūlome Projekto 2.13 papunktyje nurodyti, kad keičiama ne antroji pastraipa, o antrasis 29 punktas.

6. Atkreipiame dėmesį, kad Projektu teikiama Nuostatų 47 punkto nuostata „*priimant sprendimus* dėl išmokų vaikams skyrimo *dalyvaujantys*“ yra susiaurinamas asmenų, dalyvaujančių sprendimo dėl išmokų vaikams skyrimo priėmimo procedūroje, ratas, todėl atsižvelgiant į nuostatos tikslą, siūlome įvertinti, ar šiuo atveju nebūtų tikslinga nustatyti, kad nuostata taikytina ne tik asmenis, kurie dalyvauja priimant sprendimus, bet ir asmenims, kurie dalyvauja sprendimo dėl išmokų vaikams skyrimo procedūroje.

7. Siūlome Projekto 4 punkto formuluotę tikslinti ir glaustai nustatyti, kokiais terminais įgyvendinant Nuostatų 37 punktą iki šio nutarimo įsigaliojimo paskirtos išmokos vaikui, mokamos į šeimynų, globos centrų ar socialinės globos įstaigų sąskaitas, turi būti mokamos į vaiko vardu atidarytą sąskaitą.

8. Siūlome Projekto 3 ir 4 punktus tikslinti teisės technikos aspektu ir dėstyti nurodant tvarkomąjį veiksmažodį apibrėžiančią nuostatą „nustatyti, kad“.

Teisės grupės patarėja

Tatjana Knyzienė